

Verksamhetsplan för Miljösamverkan Västra Götaland 2006

Fastställd av styrgruppen på sammanträde den 16 juni 2005.

Innehåll

Verksamheten 2006	2
Inledning	2
Delprojekt, översikt	2
Beskrivning av delprojekten	4
Övriga insatser under 2006	11
Inför 2007	11
Ekonomi.....	12
Budget 2006	12
Adressuppgifter	14

Verksamheten 2006

Inledning

Miljösamverkans syfte, organisation m.m. finns i Styrdokument för Miljösamverkan Västra Götaland 2005 – 2008.

I denna verksamhetsplan koncentrerar vi alltså innehållet till en beskrivning av de delprojekt som ska genomföras 2006, samt särskilda insatser som berör verksamheten 2006. Sist nämns också kort vilka delprojekt som kan fortsätta 2007.

Ekonomi behandlas i styrdokumentet för Miljösamverkan, men också i denna verksamhetsplan finns ett ekonomiavsnitt med, som utgör Miljösamverkans budget för 2006.

Delprojekt, översikt

(se också schema på nästa sida)

Nya delprojekt 2006

1. Miljötillsyn på gårdar utan djur
2. Kemikaliekampanj
3. Tillsyn energiproduktion i fjärrvärmecentraler

Delprojekt från 2005, med ny inriktning 2006

4. Uppföljning av radonarbetet
5. Inomhusmiljö
6. Tillsyn fritidsbåtshamnar

Delprojekt som fortsätter från 2005

7. Enskilda avlopp
8. Tillsyn avloppsreningsverk
9. Energifrågor i tillsyn, prövning och fysisk planering
10. Vattenskyddsområden
11. Förorenade områden vid pågående verksamheter

Återkommande delprojekt

12. Verksamhetsplan för nästa år (2007)
13. Verksamhetsberättelse för föregående år (2005)
14. Aktualitetsgranskning

Delprojekten fördelade över året, samt fortsättning 2007

Delprojekt		Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	2007	
Nya 2006	1. Miljötillsyn på gårdar utan djur Tillsynshandledning										P			Ev. fortsättning	
	2. Kemikaliekampanj Tillsynshandledning + kampanj		P			M			P						
	3. Energiproduktion i fjärrvärmecentraler Tillsynshandledning										P			Fortsättning	
Forts. från 2005 - Ny inriktning -	4. Uppföljning av radonarbetet Kampanj						P		M					Fortsättning	
	5. Inomhusmiljö Tillsynshandledning								P						
	6. Tillsyn fritidsbåtshamnar Kampanj		P				M					P			
	7. Enskilda avlopp Tillsynshandledning m.m.						P								
	8. Tillsyn avloppsreningsverk Utvärdering			P											
	9. Energifrågor i tillsyn, prövning och fysisk planering Tillsynshandledning							P							
	10. Vattenskyddsområden Utvärdering			P											
	11. Förorenade områden vid pågående verksamheter Tillsynshandledning					P									
	Varje år	12. Verksamhetsplan för nästa år (2007)					P								
		13. Verksamhetsberättelse för föregående år (2005)					P								
14. Aktualitetsgranskning												P			

P = uppgifter för projektledning. **M** = aktivt deltagande i form av tillsynskampanjer för miljökontor och andra deltagare.

Beskrivning av delprojekten

Under varje delprojektbeskrivning finns också rubriken Resursbehov och kostnader. Utöver det som står där kan det i ett eller flera delprojekt bli aktuellt att någon annan än Miljösamverkans ordinarie projektledare är samordnare i projektgruppen och/eller lägger ned särskilt mycket arbetstid. Kostnader för sådan ersättning i de fall det blir aktuellt beräknas inte för varje delprojekt utan finns tillgängligt under posten 2 (information, ersättning till tillfälliga resurser mm.) under avsnittet Ekonomi i denna verksamhetsplan.

1. Miljötillsyn på gårdar utan djur

Under 2002 genomfördes en tillsynskampanj på jordbruk i samband med djurhållning, bland annat djurtäthet och gödselhantering. Nu fokuserar vi på gårdar utan djur och tar fram material som stöd för miljökontorens miljötillsyn. Det kan till exempel handla om bekämpningsmedelsanvändning, cisterner, verkstäder och vinterbevuxen mark. En del bör också vara stöd för kommunernas delvis nya kontrollroll avseende jordbruksstöd från EU (s.k. tvärvillkor).

Miljömål: *Ingen övergödning, Levande sjöar och vattendrag, Giftfri miljö.*

Miljökontorens insats: Att ta del av det material som tas fram och använda det i sin ordinarie tillsyn.

Länsstyrelsens insats: Att bedriva tillsynsvägledning gentemot kommunerna.

Tidsplan: Arbetet påbörjas i augusti och håller på året ut. Om det behövs kan det fortsätta en bit på 2007.

Resursbehov och kostnader: En projektgrupp behöver bildas. Kostnader för material, möten m.m. bedöms uppgå till ca 5 000 kronor.

2. Kemikaliekampanj

Som delmål till miljömålet Giftfri miljö finns t.ex. bättre kunskap om kemiska ämnens hälso- och miljöegenskaper, bättre miljö- och hälsoinformation om varor, utfasning av särskilt farliga ämnen. Kemikalietillsyn är ett viktigt redskap för att nå dessa mål.

Under 2004 och 2005 genomförs två tillsynskampanjer: dels Kolla korken om barnsäkerhet, dels om träskyddsmedel med tillsyn hos återförsäljare.

Vilken inriktning det blir under 2006 får bestämmas av projektgruppen. Förslag som förts fram är bekämpningsmedel (konsumenters användning) och utfasningsämnen.

Miljömål: *Giftfri miljö.*

Folkhälsomål: *Nr 5 Sunda och säkra miljöer och produkter.*

Miljökontorens insats: Bedriva tillsyn under kampanjtiden.

Tidsplan: Projektgruppen arbetar fram material till stöd för tillsynen under januari till och med mars. Kampanjen genomförs under april-juni. Därefter sker utvärdering, som ska vara klar i september.

Resursbehov och kostnader: En projektgrupp behöver bildas. Kostnader för material, upptaktsmöte m.m. kan komma att uppgå till ca 20 000 kronor.

3. Energiproduktion i fjärrvärmeanläggningar

Under 2005 och 2006 arbetar vi med delprojektet Energifrågor i tillsyn, prövning och fysisk planering. Förslag har även kommit på att arbeta med tillsyn av energifrågor på fjärrvärmecentraler. En handledning arbetas fram med stöd för tillsyn på dessa anläggningar. Frågan om avfallsförbränning i dessa anläggningar bör också belysas.

Det handlar framför allt om anmälningspliktiga förbränningsanläggningar.

Miljömål: *Frisk luft, Begränsad klimatpåverkan.*

Folkhälsomål: *Nr 5 Sunda och säkra miljöer och produkter, delmål Sund yttre miljö/luftkvalitet.*

Miljökontorens insats: Ta del av det material som tas fram och använda i ordinarie tillsyn.

Länsstyrelsens insats: Att bedriva tillsynsvägledning gentemot kommunerna.

Tidsplan: Arbetet påbörjas i augusti och fortsätter året ut. Fortsättning en bit in på 2007.

Resursbehov och kostnader: En projektgrupp behöver bildas. Kostnader för material, upptaktsmöte m.m. kan komma att uppgå till ca 5 000 kronor.

4. Uppföljning av radonarbetet

Under våren 2005 färdigställs Miljösamverkans handledning om radon, och under hösten planeras ett seminarium. Under 2006 blir det aktuellt att arbeta med tillsyn, vilket samordnas i en tillsynskampanj. Högsta prioritet bör då ges exempelvis förskolor och skolor för att arbeta mot miljömålet som anger att radonhalten i dessa lokaler är lägre än 200 Bq/m³ senast 2010. Information till fastighetsägare, inklusive enskilda villaägare, bör också vara ett viktigt moment i arbetet. Kampanjen samordnas med Socialstyrelsens planerade nationella kampanj vad gäller skolor och förskolor. Arbetet bör till viss del också kunna planeras i samråd med Regionens folkhälsokommitté.

Miljömål: *God bebyggd miljö*, delmålet om mindre radon inomhus.

Folkhälsomål: *Sunda och säkra miljöer och produkter, delmål Sund inomhus- och närmiljö*

Miljökontorens insats: Bedriva tillsyn under kampanjtiden.

Länsstyrelsens insats: Att bedriva tillsynsvägledning gentemot kommunerna.

Tidsplan: Projektgruppen förbereder kampanjen under april och maj. Kampanjen startar i juni och håller på till och med april 2007. Utvärdering sker under 2007.

Resursbehov och kostnader: En projektgrupp finns sedan tidigare och kan troligtvis arbeta vidare. Gruppen kan eventuellt behöva förstärkas med några personer. Kostnader för material, upptaktsmöte m.m. kan komma att uppgå till ca 20 000 kronor.

5. Inomhusmiljö

Inomhusmiljö har varit med i Miljösamverkans alla verksamhetsplaner eftersom det varit efterfrågat varje år. Under 2005 inriktas arbetet i hög grad på skolor och förskolor med bl.a. fortlöpande revidering av den checklista för kontrollrond som togs fram 2004 samt information till skolor och förskolor via flera kanaler. Att verka för ökade kontakter mellan miljökontoren och Arbetsmiljöverket är också en viktig uppgift under 2005.

Arbetet med dessa frågor är viktiga och arbetet med detta fortsätter därför under 2006. Andra frågor kan också komma att tas upp, vilket projektgruppen får ta ställning till vid sin planering av arbetet.

Miljömål: *God bebyggd miljö.*

Folkhälsomål: Nr 5: *Sunda och säkra miljöer och produkter*, delmål Sund inomhus- och närmiljö.

Miljökontorens insats: Ta del av och använda det material och vägledning som projektgruppen tar fram. I löpande tillsyn och/eller i informationsinsatser, i samverkansgrupper i kommunen eller i andra insatser som projektgruppen kan komma att rekommendera.

Länsstyrelsens insats: Att bedriva tillsynsvägledning gentemot kommunerna.

Tidsplan: Arbetet löper under hela året.

Resursbehov och kostnader: En projektgrupp finns sedan tidigare. Kostnader för material, möten m.m. bedöms uppgå till ca 5 000 kronor.

6. Tillsyn fritidsbåtshamnar

I maj 2005 färdigställdes en tillsynshandledning för fritidsbåtshamnar. Under 2006 går vi vidare och genomför en tillsynskampanj med de frågor som handledningen tagit upp. Det gäller bland annat latrin- och avfallshantering (särskilt farligt avfall), drivmedel (hantering och frågan om alkylatbensin), markförorening, sanitära frågor m.m.

En viktig fråga som har samband med fritidsbåtshamnarna, och som handledningen också tar upp, är båtbottnfärger. Det gäller att uppmuntra till restriktiv och lagenlig

användning av sådana, och att kontrollera att otillåtna färger inte säljs eller används, vilket dessvärre förefaller förekomma rätt ofta.

Arbetet berör miljömålen *Gifrfri miljö, Hav i balans samt levande kust och skärgård* och *Levande sjöar och vattendrag*.

Miljökontorens insats: Bedriva tillsyn under kampanjtiden.

Länsstyrelsens insats: Att bedriva tillsynsvägledning gentemot kommunerna.

Tidsplan: Projektgruppen förbereder kampanjen under januari och februari. Kampanjen genomförs under mars-oktober. Därefter sker utvärdering, som ska vara klar vid årsskiftet.

Resursbehov och kostnader: En projektgrupp finns sedan tidigare och kan troligtvis arbeta vidare. Gruppen kan eventuellt behöva förstärkas med några personer. Kostnader för material, möten m.m. bedöms uppgå till ca 10 000 kronor.

7. Enskilda avlopp

Delprojektet fortsätter från 2005, se verksamhetsplan 2005 för en beskrivning. Det var avsett att slutföras under 2005, men med hänsyn till att Naturvårdsverkets nya allmänna råd blivit fördröjda bedöms detta delprojekt behöva fortsätta under första halvåret 2006. Mycket av den vägledning som delprojektet syftar till måste anknyta till dessa allmänna råd.

Miljökontorens insats: Att ta del av det material som tas fram och använda det i sin ordinarie tillsyn. Om t.ex. underlag för utbildning av entreprenörer tas fram av projektgruppen kan detta användas av miljökontoren i en särskild insats.

Länsstyrelsens insats: Att bedriva tillsynsvägledning gentemot kommunerna.

Tidsplan: Arbetet fortsätter sedan 2005 och pågår under det första halvåret 2006.

Resursbehov och kostnader: En projektgrupp bildas under 2005. Kostnader för material, möten m.m. bedöms uppgå till ca 15 000 kronor.

8. Tillsyn avloppsreningsverk

Delprojektet fortsätter från 2005 då en handledning tas fram och en tillsynskampanj genomförs. Se verksamhetsplan 2005 för en beskrivning.

I början av 2006 görs en utvärdering av de insatser som genomförts 2005.

Miljökontorens insats: Att bidra till sammanställningen av arbetet, samt ta del av slutsatser och erfarenheter som tas fram i samband med utvärderingen av arbetet.

Länsstyrelsens insats: Att bedriva tillsynsvägledning gentemot kommunerna samt ta

del av material och slutsatser som tas fram i samband med utvärderingen.

Tidsplan: Utvärderingen slutförs i mars.

Resursbehov och kostnader: En projektgrupp finns sedan 2005. Inga nya kostnader bedöms behövas.

9. Energifrågor i tillsyn, prövning och fysisk planering

I detta serviceprojekt, som startar 2005, bör man gå igenom hur energifrågor behandlas vid tillsyn, prövning och till viss del i samband med yttranden i fysisk planering. Se verksamhetsplan 2005 för en beskrivning.

Miljökontorens insats: Att ta del av det material som tas fram och använda det i sin ordinarie tillsyn och arbete med granskning av planer m.m.

Länsstyrelsens insats: Att bedriva tillsynsvägledning gentemot kommunerna, samt att ta del av det material som tas fram och använda det i sin ordinarie tillsyn och arbete med granskning av planer m.m.

Tidsplan: Arbetet fortsätter sedan 2005 och pågår till och med september 2006.

Resursbehov och kostnader: En projektgrupp bildas under 2005. Kostnader för material, möten m.m. bedöms under 2006 uppgå till ca 10 000 kr.

10. Vattenskyddsområden

Under 2004-2005 har en handledning tagits fram som omfattar både fastställande av vattenskyddsområden, och miljökontorens och Länsstyrelsens tillsyn. Under 2005 genomförs också en tillsynskampanj. Se verksamhetsplan 2005 för en beskrivning.

Under januari-mars 2006 görs en utvärdering av delprojektet.

Miljökontorens insats: Att bidra till sammanställningen av arbetet, samt ta del av slutsatser och erfarenheter som tas fram i samband med utvärderingen av arbetet.

Länsstyrelsens insats: Att bidra till sammanställningen av arbetet, samt ta del av slutsatser och erfarenheter som tas fram i samband med utvärderingen av arbetet.

Tidsplan: Utvärderingen görs klar i mars.

Resursbehov och kostnader: En projektgrupp finns sedan tidigare. Inga nya kostnader bedöms behövas.

11. Förorenade områden vid pågående verksamheter

Delprojektet fortsätter från 2005, då arbetet påbörjas med att ta fram en handledning om tillsynsfrågor avseende förorenade områden vid pågående verksamhet inom olika branscher. Det var avsett att slutföras under 2005, men projekttiden har förlängts till och med maj 2006.

Miljökontorens insats: Att ta del av det material som tas fram och använda det i sin ordinarie tillsyn.

Länsstyrelsens insats: Att bedriva tillsynsvägledning gentemot kommunerna, samt att ta del av det material som tas fram och använda det i sin ordinarie tillsyn.

Tidsplan: Arbetet fortsätter sedan 2005 och pågår till och med maj 2006.

Resursbehov och kostnader: En projektgrupp finns sedan tidigare. Kostnader för material, möten m.m. bedöms uppgå till ca 5 000 kronor.

12. Verksamhetsplan för nästa år (2007)

Denna uppgift har satts upp som ett delprojekt, trots att den har annan karaktär än de egentliga delprojekten, då det är viktigt att vara ute i god tid och förbereda Miljösamverkan 2007 tidigt. En verksamhetsplan för 2007 bör, i alla fall i sina huvuddrag, vara klar till sommaren 2006. En enkät till kontaktpersonerna bör därför genomföras under februari.

Tidsplan: Efter enkät i februari ska arbetsgruppen lägga fram förslag till verksamhetsplan som styrgruppen kan besluta om i juni.

Resursbehov och kostnader: Sköts inom ordinarie arbets- och styrgrupp och medför inga kostnader.

13. Verksamhetsberättelse för föregående år (2005)

Denna uppgift har också satts upp som ett delprojekt, trots att den har annan karaktär än de egentliga delprojekten.

Tidsplan: Verksamhetsberättelsen ska göras klar senast i juni.

Resursbehov och kostnader: Kostnader för layout och tryckning bedöms uppgå till ca 30 000 kronor.

14. Aktualitetsgranskning

Denna uppgift har från och med i år satts upp som ett delprojekt, trots att den har annan karaktär än de egentliga delprojekten. Det handlar om en uppföljning av tidigare delprojekt för att förtydliga hur aktuella olika dokument är. Det handlar till exempel om handledningar och informationsblad. Syftet är att underlätta för våra användare på miljökontor m.fl.

Avsikten är inte att uppdatera alla dokument så att de är aktuella, eftersom det i många fall skulle kräva stora arbetsinsatser. I många fall blir det sannolikt fråga om att tydliggöra vilka regler som ändrats, nya regler som har börjat gälla, samt annat som berör den aktuella frågan. Det ska då tydligt framgå på webbplatsen vad man kommit fram till och när denna granskning gjorts.

Ambitionen avseende våra enhetliga informationsblad är att de i de flesta fall hålls aktuella, och att det tydligt framgår när uppdatering skett. Informationsbladen bör också ligga samlade på webbplatsen så att de är lättare att hitta.

Vi planerar att fortsätta denna genomgång under kommande år. Det blir en löpande aktualitetsgranskning av delprojekt och dokument, med några varje år.

Miljökontorens och Länsstyrelsens insats: I de fall handläggare upptäcker behov av aktualitetsgranskning av något särskilt dokument tar projektledarna gärna emot sådana tips, vilket kan hjälpa till vid prioritering.

Tidsplan: I första hand fortsatt uppdatering av informationsblad, i andra hand genomgång av tidigare delprojekt och dokument. Hur många dokument som kan hinnas med får avgöras efterhand. Arbetet utförs under årets sista tre månader.

Resursbehov och kostnader: Sköts av projektledarna med stöd av arbetsgruppen. Kan medföra vissa kostnader i de fall informationsblad eller annat behöver ändras, men då det är svårt att uppskatta specificeras det inte här.

Övriga insatser under 2006

Miljökontorens, kanske särskilt de mindres, möjligheter att kunna dela tillsynsresurser behöver uppmärksammas och stödjas. Både med tanke på förutsättningarna att kunna delta i Miljösamverkans olika delprojekt, och med tanke på tillsynsuppgifter i övrigt. En tidigare insats på detta område gjordes i juni 2001 i form av en sammanställning av de juridiska förutsättningarna för olika former av tillsynssamverkan mellan kommuner. Insatserna nu kan bl.a. handla om att sprida kännedom om exempel där sådan samverkan genomförts i praktiken. Det kan också handla om att särskilt se över möjligheten att dela tillsynsresurser i de delprojekt där kommunerna förväntas genomföra tillsyn. T.ex. genom att särskilt kunniga inspektörer på området kan hjälpa till vid tillsynen i flera kommuner. Respektive projektgrupp bör beakta detta i sitt arbete när tillsynsinsatser planeras.

Projektledare och arbetsgruppen ska också när det bedöms motiverat och kan hinnas med utan att inkräkta på prioriterade uppgifter göra mindre insatser i andra frågor med anknytning till Miljösamverkans verksamhet.

Inför 2007

Delprojekten Uppföljning av radonarbetet och Tillsyn energiproduktion i fjärrvärmecentraler fortsätter under 2007. Miljötillsyn på gårdar kan eventuellt också behöva fortsätta en bit in på 2007.

Inomhusmiljö har varit med som delprojekt sedan 1999 och bedöms det fortsatt intressant av miljökontoren kan det också fortsätta under 2007.

Ett delprojekt som inte tagits med 2006 är läkemedel i miljön. Det kan bli aktuellt under 2007, och då kanske även omfatta hygieniska och kosmetiska produkter.

Inför urvalet av delprojekt 2007 kommer vi att fokusera mer på miljömålsåtgärder. I nuläget är Miljösamverkans arbete delvis miljömålsinriktat utifrån miljökontorens önskemål som delvis grundas på miljömålen (denna information finns med i beskrivningarna av delprojekten i enkäten). I samband med enkäten om 2007 års arbete kan regionala mål med åtgärder som berör många miljökontor vara ett urvalskriterium.

Ekonomi

I styrdokumentet för Miljösamverkan finns de övergripande riktlinjerna för ekonomin i projektet år 2005 – 2008, huvudmännens ansvar för finansiering m.m.

Budget 2006

I enlighet med styrdokumentet är kostnadsramen för Miljösamverkan 1200 kkr/år i 2004 års penningvärde. Siffrorna nedan räknas sedan upp till 2006 års penningvärde.

Kostnader 2006		Kkr
1	Projektledare. Cirka 2400 h á ca 400 kr	1000
2	Information (layout, tryck m.m. ¹), ersättning till tillfälliga resurser, omkostnader för möten och kurser samt övriga kostnader. Av dessa kostnader finns 125 kkr specificerade under delprojekten.	<u>200</u>
Summa		<u>1200</u>

Finansiering 2006 ²		Kkr
A	Regionens miljönämnd	400
B	Kommunförbunden	400
C	Länsstyrelsen	<u>400</u>
	Summa	<u>1200</u>

¹ Varav för nyhetsbladet MVG ca 13000 kr/nummer. Vid fyra nummer per år totalt ca 52 kkr.

² Fördelningen av finansieringen mellan huvudmännen är i enlighet med Miljösamverkans styrdokument enligt följande: Regionens miljönämnd $\frac{1}{3}$, de fyra kommunförbunden tillsammans $\frac{1}{3}$, Länsstyrelsen $\frac{1}{3}$.

Huvudmän

Länsstyrelsen i Västra Götaland, Västra Götalandsregionen, kommunförbunden och kommunerna i länet

Adress

Miljösekretariatet Västra Götalandsregionen
Box 1726 501 17 Borås Tel 033-17 48 10

Webbplats

www.miljosamverkan.se

Projektledare

Lasse Lind Tel 0532-714 47 lind.lasse@telia.com
Cecilia Lunder Tel 031-60 58 95 cecilia.lunder@o.lst.se